

15. Borodiyenko O., Milto, L., Kamenska I., Bokshyts, O., Malykhina, V. (2021). Improving the efficiency of development of regional labor markets by solving the problem of professional training. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 3(38), 499–508. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i38.237482>

16. Borodiyenko O., Nychkalo N., Malykhina Ya., Kuz O., & Korotkov D. (2021). Public-private partnership in education as a prerequisite for the growth of regional labor markets: analysis of foreign experience. *Financial And Credit Activity: Problems Of Theory And Practice*, 36 (2021). doi: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i36.228031>

ВИНОГРАДСЬКА ГОЛДА

Інститут професійно-технічної освіти НАПН України (м. Київ)

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ОНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНИХ ТА ОСВІТНІХ СТАНДАРТІВ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ

Українська легка промисловість сьогодні є потужним багатогалузевим комплексом з виробництва товарів народного споживання. Вона забезпечує приблизно 250 тис. робочих місць по всій Україні. Цей соціально вагомий сектор економіки орієнтований на кінцевого споживача. Формування і реалізація державної політики у легкій промисловості України ґрунтується на максимальному використанні потужності підприємств усіх форм власності, оснащенні їх сучасним устаткуванням та впровадженні високоефективних технологій, використанні власних сировинних ресурсів, їх глибокій переробці. Це забезпечить комплексний розвиток галузі завдяки реалізації взаємопов'язаних завдань і заходів, спрямованих на технологічне оновлення виробництва, використання науково-технічного потенціалу, формування конкурентоспроможного виробництва.

Будь-яка галузь має розвиватись системно: від освіти – до просування результатів продуктів виробництва. Однак без якісного кадрового забезпечення вона не має перспектив розвитку. Fashion індустрія – це локомотив легкої промисловості, у якій всі ланки виробничих процесів потребують фахівців високого рівня. Саме із закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти розпочинають свою кар'єру молоді люди, які створюють моду. В Україні сьогодні налічується близько 70 таких закладів освіти – сучасних провайдерів якісних послуг у сфері підготовки робітничих кадрів в усіх регіонах України, які здійснюють професійну підготовку швачок, конструкторів, технологів – спеціалістів, які реалізують всі задуми дизайнерів одягу.

Концептуальні ідеї, що визначають пріоритетність якісної підготовки кваліфікованих робітників з високим рівнем професійної компетентності та багатофункціональними вміннями, спільними зусиллями освітян та роботодавців на засадах державно-приватного партнерства відображені у Законах України «Про державно-приватне партнерство» (2010 року № 2404-VI остання редакція 2015 року № 817-VIII) [1], «Про освіту» (2017) [2], «Про фахову передвищу освіту» (2019) [3], «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (1998, остання редакція 2021) [4]; Указі Президента України «Про національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» (2013) [5].

Дефіцит кадрів у галузі виникає тоді, коли професії не цікавлять майбутніх абітурієнтів, відсутня комплексна фахова підготовка, а є тільки жорсткі вимоги роботодавців і, як результат, – професії втрачають престижність, а випускники стикаються із труднощами під час працевлаштування. Для цього необхідно забезпечувати колаборацію закладів професійної (професійно-технічної) освіти та роботодавців галузі щодо розвитку спільних програм, пов'язаних із креативною профорієнтацією для молоді, популяризацією професій легкої промисловості та мережі закладів освіти, співпраці під час реалізації дуальної форми освіти. Означені процеси є запорукою збільшення контингенту абітурієнтів, заінтересованих в освітніх послугах закладів професійної (професійно-технічної) освіти швейного профілю, та здобуття освітніх і професійних кваліфікацій, які є актуальними на ринку праці.

Останні шість років співпраці Громадського об'єднання «Національне галузеве партнерство України «Фешн Глобус Юкрейн» із системою професійної (професійно-технічної) освіти щодо підготовки кадрів для легкої промисловості України та багатьма вітчизняними виробництвами у межах проєктів, пов'язаних із освітою, економікою та культурою фешн-індустрії свідчать, що роботодавці у випускниках закладів освіти бачать лише виконавців певних технологічних операцій, за рахунок вузької подачі матеріалу. Це звужує їхні можливості розвиватись і бути заінтересованими у безперервному професійному вдосконаленні. Така обмеженість у сприйнятті кваліфікованих робітників на швейних підприємствах призводить до поступового зниження престижу професій легкої промисловості, особливо серед учнівської молоді. Окрім того, в стандартах професійної (професійно-технічної) освіти для підготовки кваліфікованих робітників галузі легкої промисловості не представлено професійні компетентності як освітні результати. Така ситуація зумовлює труднощі в професійній адаптації та соціалізації особистості, що пояснюється недостатністю у випускників умінь діяти в нестандартних ситуаціях, здатності приймати відповідальні рішення, готовності до безперервної само-

освіти і підвищення професійної кваліфікації, володіння навичками самоменеджменту та бути пристосованими до потреб ринку праці тощо.

Громадська спілка «Національне галузеве партнерство в легкій промисловості України» у рамках реалізації політики державно-приватного партнерства тісно співпрацює з профільними закладами професійної (професійно-технічної) освіти країни стосовно підвищення рівня кваліфікації майбутніх робітничих кадрів сфери легкої промисловості, збалансування обсягів та напрямів підготовки кваліфікованих робітників відповідно до потреб роботодавців, зокрема, та ринків праці, в цілому, оновлення професійних та освітніх стандартів тощо. Одним з напрямів цієї співпраці є вивчення потреб роботодавців в оновленні номенклатури профільних професій. Останні дослідження Громадського об'єднання засвідчують нагальну потребу малих та середніх підприємств легкої промисловості в новій укрупненій професії «Майстер з пошиття одягу», яка включатиме трудові функції таких «монопрофесій», як: «Швачка», «Кравець» та «Закрійник». Тому нашою організацією було внесено пропозицію щодо створення цієї професії разом із фахівцями Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Для цієї професії розробляється професійний стандарт за підтримки експертів Фінського національного агентства з освіти в рамках Проекту ЄС «EU4Skills: кращі навички для сучасної України».

Отже, ініціативи державно-приватного партнерства спрямовані на те, щоб звести до мінімуму своєрідне «відставання» професійної підготовки від практики професійної діяльності вітчизняних та зарубіжних підприємств та популяризації професій галузі легкої промисловості. Саме тому в умовах державно-приватного партнерства, питання якості професійної підготовки фахівців мають перейти в площину конкретних дій для визначення і створення педагогічних умов такої професійної підготовки, яка б задовольнила потреби здобувачів освіти та потенційних для них роботодавців.

Література

1. Закон України «Про державно-приватне партнерство» (2010 р. № 2404-VI остання редакція 2015 р. № 817-VIII) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (дата звернення: 13.10.2021).
2. Про освіту : закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 38/39. С. 380.
3. Про фахову передвищу освіту : закон України від 06.06.2019 р. № 2745-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 30. С. 119.
4. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (1998, остання редакція 2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 13.10.2021).
5. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : указ Президента № 344 від 25.06.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text> (дата звернення: 13.10.2021).

ВОРОНА ЮЛІЯ

Науково-методичний центр професійно-технічної освіти та підвищення кваліфікації
інженерно-педагогічних працівників у Хмельницькій області

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМІ ПТО

Інклюзивна освіта надає кожній дитині право на самореалізацію, соціалізацію в природному середовищі, розкриття природних здібностей, отримання необхідної допомоги та підтримки з боку однолітків, педагогічного колективу та відповідних спеціалістів. Це можливе за умови правильно і відповідно адаптованого освітнього середовища.

Освітній процес у закладах професійної (професійно-технічної) освіти на відміну від закладів загальної середньої освіти має певні особливості, які потрібно враховувати при організації інклюзивного навчання: підготовка кваліфікованих робітників за стандартами професійної (професійно-технічної) освіти на основі модульно-компетентнісного підходу, впровадження дуальної форми навчання, проведення для здобувачів освіти виробничого навчання та організації виробничої практики в умовах реального виробництва. Постановою КМУ від 10.07.2019 р. № 636 затверджено Порядок організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Проте низка питань щодо реалізації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти все ще потребують роз'яснення та унормування на державному рівні.

Науково-методичним центром ПТО і підвищення кваліфікації інженерно-педагогічних працівників у Хмельницькій обл. було проаналізовано проблеми впровадження інклюзивного навчання, з якими стикаються заклади професійної (професійно-технічної) освіти і які потребують вирішення, зокрема:

1. Запровадження у медичній довідці форми 086/о усім вступникам до закладів професійної освіти обов'язкового лікарського висновку про придатність до навчання за обраною професією та подальшої трудової діяльності та внесення відповідної зміни до ст. 42 закону «Про професійно-технічну освіту».